

ΔΕΛΤΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ της ETUCE

http://www.etcue.homestead.com/ETUCE_Teachers_Social_Europe.html

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Η εκστρατεία των ΕΙ/ETUCE "Εκπαιδευτικοί για μια Κοινωνική Ευρώπη" βρήκε ενθουσιώδη ανταπόκριση από τα συνδικάτα των εκπαιδευτικών στην Ευρώπη. Ένας αριθμός σημαντικών κειμένων από τα εθνικά συνδικάτα των εκπαιδευτικών παραλήφθηκαν από τη Γραμματεία. Αυτή η ειδική έκδοση του Δελτίου Ενημέρωσης της ETUCE, αφιερωμένη στην εκστρατεία, παρουσιάζει τις απόψεις των εθνικών συνεργατών πάνω στις αξίες και τα θετικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μαζί με το περιοδικό της εκστρατείας των ΕΙ/ETUCE "Εκπαιδευτικοί για μια Κοινωνική Ευρώπη", που δημοσιεύθηκε νωρίτερα αυτόν τον μήνα, αυτό το δελτίο ανοίγει δρόμο για συζήτηση πάνω στο μέλλον της ΕΕ, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο Συνέδριο της Εκστρατείας των ΕΙ/ETUCE "Εκπαιδευτικοί για μια Κοινωνική Ευρώπη" στη Λισαβόνα στις 29-30 Οκτωβρίου 2007. Παραλάβαμε επίσης κείμενα από μέλη της ΕΙ σε Ευρωπαϊκές χώρες εκτός ΕΕ, τα οποία παραθέτουν τις απόψεις χωρών που αναπτύσσουν γειτονικές σχέσεις με την ΕΕ ή που ήδη βρίσκονται στη διαδικασία εισόδου στην ΕΕ.

Τα εθνικά συνδικάτα εκπαιδευτικών μελέτησαν τα παρακάτω τέσσερα ζητήματα που σχετίζονται με το θέμα της εκστρατείας:

- Η επίδραση των πολιτικών της ΕΕ πάνω στις κοινωνίες τους, συμπεριλαμβανομένης της αξίας που αποδίδει η ΕΕ στην εκπαίδευση
- Ο ρόλος της εκπαίδευσης στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο
- Το μέλλον της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης της παρούσας συνταγματικής κρίσης και η νέα Συνθήκη της ΕΕ
- Ο ρόλος των εκπαιδευτικών ως μεταδοτών του πολιτισμού στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της Ενεργού Ιδιότητας Ευρωπαίου Πολίτη

Βρυξέλλες, 25 Οκτωβρίου 2007

Martin Römer

Charlie Lennon

Teachers for a Social Europe

Με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης : Υποστήριξη σε ενεργούς οργανισμούς σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στον τομέα της Ενεργού Ιδιότητας Ευρωπαίου Πολίτη

Education International
Internationale de l'Éducation
Internacional de la Educación
Bildungsinternationale

European Trade Union Committee For Education
Comité Syndical Européen de l'Éducation

ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΝΕΑ ΕΕ: Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ

Borka Visnić, Ένωση Εκπαιδευτικών Σερβίας, TUS, Σερβία

Μια ενωμένη Ευρώπη με ευρωπαϊκές αξίες ως ένα κοινό σχέδιο για όλους τους Ευρωπαίους θα έπρεπε να είναι ο στόχος μιας επαναπροσδιορισμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης κάτω από τις νέες συνθήκες της διεύρυνσής της. Το να σκεφτόμαστε αυτή την Ευρώπη ως μια ιδέα και να δημιουργούμε τις συνθήκες για την πραγματοποίησή της είναι μια πρόκληση όχι μόνο για τα «παλιά» κράτη-μέλη που ίδρυσαν την πρώην Συμφωνία Χάλυβα, ή τις νέες χώρες που εντάχθηκαν το 2004 και το 2007, αλλά επίσης και για εκείνες που προτίθενται να γίνουν μέλη αυτής της κοινότητας.

Η διεύρυνση της ΕΕ για να συμπεριλάβει χώρες από το πρώην Ανατολικό Μπλοκ δημιούργησε πολλά ερωτηματικά και υποψίες, που αντανακλώνται στην απόρριψη του Ευρωπαϊκού Συντάγματος ακόμη και από ιδρυτικές χώρες της ΕΕ και είναι σαφές ότι είναι αναγκαίο να ανανεωθεί το όραμα μιας Ενωμένης Ευρώπης. Αυτό το όραμα θα πρέπει να γίνει ο οδοδείκτης για ένα μέλλον, το οποίο προωθεί το σύστημα αξιών της Ευρώπης. Οι περισσότερες από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες στην ΕΕ θα πρέπει να παρουσιάζουν και να προωθούν αυτό το όραμα στο μέλλον.

Όπως με κάθε όραμα, το πιο σημαντικό ερώτημα είναι: ποιες αξίες προσφέρονται για το μέλλον; Εάν είναι γενικές ανθρωπιστικές αξίες, υπόδειγμα της Ευρωπαϊκής κουλτούρας και του πολιτισμού, όπως η δημοκρατία, η κοινωνική δικαιοσύνη, η ισότητα και η ελευθερία, τότε ένας μηχανισμός θα πρέπει να βρεθεί για να τις (επανα)θεσπίσει. Είναι- Ευρωπαϊκή παράδοση να μεταδίδονται αυτές οι αξίες μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα. Αυτό προσδιορίζει τον ρόλο-κλειδί της εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών.

Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να συμμετέχουν σε ευρύτερες κοινωνικές συζητήσεις σχετικά με τα συστήματα αξιών στην κοινωνία. Επομένως, το Ευρωπαϊκό σύστημα αξιών θα πρέπει να είναι η ψυχή των εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων. Καμία εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν θα είναι επιτυχημένη, εάν δεν έχει σαφές προφίλ των αξιών που επιθυμεί να προωθήσει. Αυτές οι αξίες θα πρέπει να διατηρούν τις ιδιαιτερότητες και την πολιτιστική ταυτότητα κάθε έθνους και ταυτόχρονα τα κοινά χαρακτηριστικά που θα ενισχύουν την ελεύθερη διακίνηση ιδεών και τα κοινά προγράμματα.

Οι εκπαιδευτικοί έχουν πολλαπλές ευθύνες για τα κοινωνικά ζητήματα - προσδιορισμό του συστήματος αξιών, διαμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων και παιδαγωγική δουλειά, μετάδοση του συστήματος αξιών και της γνώσης στους μαθητές. Αυτή η θέση είναι εξαιρετική και δεν μοιάζει με κανένα άλλο επάγγελμα, ειδικά σε σχέση με την πολυπλοκότητα των αιτημάτων και των προκλήσεων. Η σημασία του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού θα πρέπει να ενισχύει τους εκπαιδευτικούς, ώστε να έχουν την αντίστοιχη κοινωνική θέση και υψηλό κύρος στην κοινωνία.

Σύμφωνα με δεδομένα από χώρες της ΕΕ και από χώρες που βρίσκονται κοντά στην ένταξη στην ΕΕ, η εκπαίδευση ως δραστηριότητα όπως και το επάγγελμα του εκπαιδευτικού αντιμετώπισαν προκλήσεις για μεγάλο χρονικό διάστημα και αγωνίζονται ακόμα να διατηρήσουν τη σημασία τους. Αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις των αρνητικών πλευρών της παγκοσμιοποίησης, όπου η εκπαίδευση είναι ένα «εμπόρευμα» εκτεθειμένο στον άνεμο της αγοράς, οι εκπαιδευτικοί δεν είναι (και δεν θα έπρεπε να είναι) μόνοι στην υπεράσπιση της θέσης και της σημασίας της εκπαίδευσης. Η εκστρατεία των ΕΙ/ETUCE «Εκπαιδευτικοί για μια Κοινωνική Ευρώπη» είναι μια καλή περίπτωση για να θέσουμε ερωτήματα και να βρούμε απαντήσεις για προκλήσεις που μας επιβάλλονται από παγκόσμιες εταιρίες, οι οποίες τις εισηγούνται.

Οι εκπαιδευτικοί εξαιρούνται από αυτή την υπεύθυνη δουλειά, εφόσον η οικονομική τους κατάσταση (χαμηλός μισθός, φτωχές εργασιακές συνθήκες, κλπ.) δεν ανταποκρίνονται στη σημασία και την αξία του επαγγέλματός τους στην κοινωνία. Αυτή η κατάσταση στέλνει ένα λανθασμένο μήνυμα σε χιλιάδες εν ενεργεία και μελλοντικούς εκπαιδευτικούς, οι οποίοι δεν εκτιμώνται όσο θα έπρεπε από τις κοινωνίες τους. Τα συνδικάτα των εκπαιδευτικών, ως οι πλέον σημαντικοί οργανισμοί που υπερασπίζονται τα συμφέροντα των εκπαιδευτικών, εργάζονται πρωτίστως για τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των εργαζομένων στην εκπαίδευση, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στο κύρος και τη σημασία του επαγγέλματός τους στην κοινωνία. Στις περισσότερες Ανατολικο-Ευρωπαϊκές χώρες (συμπεριλαμβανομένων μελών της ΕΕ), η ατζέντα των συνδικάτων περιλαμβάνει «σκληρά» συνδικαλιστικά ζητήματα που μάχονται για την αξιοπρέπεια των εργαζομένων στην εκπαίδευση. Όμως, αν και τα συνδικάτα των Δυτικο-Ευρωπαϊκών χωρών πρωτίστως ασχολούνται με «μαλακά» ζητήματα, δεν έχουν εξασφαλίσει την κατάλληλη οικονομική κατάσταση για τους εργαζόμενους στην εκπαίδευση σε σύγκριση με τη σημασία του επαγγέλματός τους. Μια και το κοινωνικό κύρος συχνά εξαρτάται από την οικονομική κατάσταση, το να ασχολούμαστε με «μαλακά» ζητήματα παράγει μόνο αποτελέσματα «διακοσμητικού» χαρακτήρα, τα οποία δεν είναι αντάξια προς τις θεμελιώδεις υποχρεώσεις των συνδικάτων και δεν διασφαλίζουν τη σημασία που θα πρέπει να έχουν οι εκπαιδευτικοί.

Αυτό μας φέρνει πίσω στις απαρχές του συνδικαλιστικού κινήματος, όταν πραγματοποιήθηκαν διαμαρτυρίες και ασκήθηκε πίεση για την ικανοποίηση βασικών αιτημάτων. Ταυτόχρονα, είναι μια σύγκρουση συμφερόντων αντίθετων πλευρών και αξιών.

Το μέλλον της ΕΕ θέτει πολλά ερωτήματα προς απάντηση πριν την αναδιάρθρωση βασικών στοιχείων του Συμφώνου. Όμως, πριν τεθούν τα ερωτήματα στο τραπέζι, είναι απαραίτητο να παραδεχτούμε προηγούμενα λάθη. Τότε θα κατανοήσουμε ο ένας τον άλλον καλύτερα και αυτό θα διευκολύνει την ανταλλαγή νέων ιδεών και προγραμμάτων στο μέλλον.

Με την ευχή των ονομαζόμενων «Δυτικο-Βαλκανικών» χωρών να προσεγγίσουν την ΕΕ και με τις διάφορες δραστηριότητες στη Σερβία για την είσοδο στην ΕΕ, θα βοηθούσε αν η ΕΕ επίσης αναγνώριζε τον ρόλο της στην καταστροφή της χώρας μας κατά τη διάρκεια του πολέμου. Και να αναγνωρίσει, τουλάχιστον, το μέρος της ευθύνης της για όσα εμποδίζουν τις σχέσεις μας. Μια αρχή θα ήταν η αναγνώριση της ευθύνης της στους βομβαρδισμούς του ΝΑΤΟ εναντίον Σέρβων πολιτών, κατά τους οποίους πολλά παιδιά υπέφεραν. Έτσι θα είναι ευκολότερο να αντιμετωπίσουμε το μέλλον, ένα μέλλον

που μοιράζονται όλοι οι Ευρωπαίοι, παρά τις αγριότητες και τις αντιπάθειες του παρελθόντος.

Αυτό θα μπορούσε να δημιουργήσει χώρο για το πλάσιμο μιας νέας γενιάς νέων ανθρώπων που θα αντιλαμβάνονται μια τέτοια Ευρώπη και τη δυνατότητα για τους εκπαιδευτικούς να προετοιμάσουν το μέλλον όπως πρέπει. Η Σερβία είναι έτοιμη για τέτοιες προκλήσεις. Περιμένουμε ότι η ΕΕ είναι κι αυτή έτοιμη για μας.

“Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να συμμετέχουν στις ευρύτερες κοινωνικές συζητήσεις σχετικά με τα συστήματα αξιών στην κοινωνία.”

ΕΥΡΩΠΗ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΕΜΕΙΣ

**Η GEW (Γερμανική Ένωση Εκπαιδευτικών) κριτικάρει την κοινωνική ανισότητα και καλεί σε κοινωνικό διάλογο στην ΕΕ
Ulrich Thöne, Πρόεδρος**

Στην διάσκεψη κορυφής των Βρυξελλών τον Ιούνιο, η Γερμανίδα Καγκελάρια Angela Merkel, ενώ βρισκόταν ανάμεσα σε μια ομάδα ανδρών Ευρωπαίων αρχηγών κρατών, μπήκε στις πρώτες σελίδες του παγκόσμιου Τύπου. Μετά από σκληρές, μακρές διαπραγματεύσεις, είχαν επιτύχει τη συμφωνία πάνω σε μια νέα βασική συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που εκπληρώθηκε προς το παρόν στις ιδέες ενός κοινού συντάγματος της ΕΕ.

Πολίτες πρώτης και δεύτερης κατηγορίας

Κανένας δεν μπορεί να είναι ικανοποιημένος με την έκβαση. Η GEW (Γερμανική Ένωση Εκπαιδευτικών) επέκρινε το αρχικό σχέδιο Συντάγματος για έλλειψη κοινωνικής ισορροπίας και εμμονή στις νεοφιλελεύθερες οικονομικές προϋποθέσεις. Η νέα Συνθήκη της ΕΕ, που αντιγράφει μεγάλα αποσπάσματα του σχεδίου Συντάγματος, δεν έχει κάνει τίποτα για να καθησυχάσει τις ανησυχίες μας. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ - που ήταν αρχικά το σημείο αιχμής του σχεδίου Συντάγματος και καθορίζει τα κοινωνικά δικαιώματα, όπως η μετ' αποδοχών ετήσια άδεια, οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και το δικαίωμα της απεργίας - δεν εμφανίζεται στη νέα συνθήκη καθόλου, εκτός από μία αναφορά. Αυτό έχει υποτιμήσει την πολιτική σημασία του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, αλλά για το Ηνωμένο Βασίλειο και την Πολωνία δεν ήταν αρκετό. Για να σιγουρευτούν ότι ο Χάρτης πράγματι δεν θα μπορούσε να επηρεάσει εθνικές πολιτικές ή τη νομολογία, έχουν διατηρήσει το δικαίωμα να μην εφαρμοστεί ο Χάρτης στις χώρες τους. Κατά συνέπεια, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα έχει πρώτης και δεύτερης κατηγορίας πολίτες. Με τη λήψη αποφάσεων όπως αυτή, οι αρχηγοί κρατών της ΕΕ, που συγκατατέθηκαν σε αυτό το ανέντιμο τσίρκο, προκαλούν τη δυσπιστία των πολιτών τους και ενθαρρύνουν την ΕΕ σε μη φιλικές διαθέσεις. Η Angela Merkel πούλησε τα αποτελέσματα της Προεδρίας του Συμβουλίου της σαν μια επιτυχημένη υπόθεση, επειδή εξασφάλισαν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα παρέμενε λειτουργικά βιώσιμη. Δεν είπε τίποτα για τα τρέχοντα ελλείμματα στις δημοκρατικές δομές της ή την κοινωνική ανισορροπία στην ΕΕ. Στην

πραγματικότητα, η νέα συνθήκη της ΕΕ είναι μια τρίτης τάξης κηδεία για το Σύνταγμα της ΕΕ. Πολιτική όπως αυτή δεν θα ενθαρρύνει τους πολίτες για να ανανεώσουν την εμπιστοσύνη τους στην Ευρώπη.

Προστασία των δημόσιων υπηρεσιών

Ένα πράγμα που, βεβαίως, θα ενέπνεε ευρύτερη αποδοχή θα ήταν να ενισχυθεί και να επεκταθεί η παροχή δημόσιων υπηρεσιών στην ΕΕ. Η GEW, επομένως, υποστηρίζει την αίτηση της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Συνδικάτων στην Επιτροπή της ΕΕ η οποία απαιτεί μια οδηγία της ΕΕ που να προστατεύει τις δημόσιες υπηρεσίες. Πάρα πολύ συχνά, πρόσφατα οι άνθρωποι σε ολόκληρη την ΕΕ έχουν δει την άνοδο τιμών, ενώ η ποιότητα υπηρεσιών πέφτει ως συνέπεια της δημιουργίας νέων αγορών και της ιδιωτικοποίησης. Οι εργαζόμενοι σε αυτούς τους τομείς έχουν βρεθεί αντιμέτωποι με μια συχνά δραματική επιδείνωση στις συνθήκες εργασίας τους. Χρησιμοποιώντας αυτήν την αρνητική εμπειρία, η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων απαιτεί τώρα ένα μορατόριουμ για την περαιτέρω φιλελευθεροποίηση. Προτού να ληφθούν περισσότερα μέτρα στις ελεύθερες αγορές, απαιτείται νομική ασφάλεια στην ΕΕ έτσι, ώστε οι δημόσιες υπηρεσίες να μπορέσουν να διατηρηθούν και να αναπτυχθούν μακροπρόθεσμα. Η αλληλεγγύη, η πρόσβαση και η παγκοσμιότητα πρέπει να σταθεροποιηθούν ως θεμελιώδεις αρχές για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών στην ΕΕ.

Καμία ομόφωνη έγκριση

Για πολλά χρόνια η εκπαιδευτική πολιτική δεν ήταν ένα από τα ζητήματα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό έχει αλλάξει ριζικά. Η ΕΕ έχει αναγνωρίσει ότι η εκπαίδευση είναι τώρα ένας βασικός παράγοντας στη μελλοντική ανάπτυξη της Ευρώπης και έχει υιοθετήσει πρόσφατα μια σειρά πρωτοβουλιών και προγραμμάτων για την εκπαιδευτική πολιτική. Η λογική για αυτές τις δραστηριότητες είναι η Στρατηγική της Λισσαβόνας, η οποία στοχεύει να κάνει την Ευρωπαϊκή Ένωση την ανταγωνιστικότερη και πιο δυναμική, οικονομική, βασισμένη στη γνώση περιοχή στον κόσμο μέχρι το 2010. Τα αποτελέσματα αυτής της πολιτικής είναι ήδη απτά σε διάφορους τομείς της εκπαίδευσης. Στα πανεπιστήμια η Διαδικασία της Μπολόνας, που σχεδιάστηκε για να δημιουργήσει έναν Ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, έχει προκαλέσει σε βάθος μεταρρυθμίσεις των μαθημάτων και των πτυχίων. Είμαστε μάρτυρες σε παρόμοιες εξελίξεις τώρα στην επαγγελματική κατάρτιση, που το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων και το βαθμολογικό σύστημα ECVEP προτίθενται να δημιουργήσουν μεγαλύτερη διαφάνεια και συγκρισιμότητα των επαγγελματικών δεξιοτήτων. Αυτό δεν έχει εγκριθεί ομόφωνα στη Γερμανία. Επίσης, πολλές αλλαγές χρησιμοποιούνται δυστυχώς για να πετύχουν εκπτώσεις και μειώσεις. Αυτό έχει προκαλέσει διαμαρτυρία και απόρριψη. Το σημαντικότερο είναι να συμμετέχουν τα εκπαιδευτικά συνδικάτα στη διαδικασία της αλλαγής με κριτική διάθεση έτσι, ώστε να μπορούν να υπερασπίζονται τα συμφέροντα των μελών τους στον τομέα της εκπαίδευσης.

Τομεακός κοινωνικός διάλογος στην εκπαίδευση

Παρά την κριτική μας σχετικά με τις λεπτομέρειες, το GEW χαιρετίζει βασικά τις πολιτικές αλλαγές στην εκπαίδευση που αρχίζουν από την ΕΕ και συμμετέχει στις διάφορες εθνικές και ευρωπαϊκές επιτροπές και τα φόρουμ για να τις συζητήσει και να τις εφαρμόσει. Αναγνωρίζουμε την ευκαιρία να ασκήσουμε την επιρροή των Ευρωπαϊκών συνδικάτων στη θέσπιση κριτηρίων. Κάνουμε εκστρατεία για ένα δημόσια χρηματοδοτημένο, υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικό σύστημα στην Ευρώπη. Ήρθε η ώρα, επομένως, να καθιερωθεί ένας τομεακός κοινωνικός διάλογος μεταξύ εργοδοτών και εργατικής δύναμης στο εκπαιδευτικό σύστημα, όπως υπάρχει ήδη σε πολλούς

άλλους τομείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν πιστεύω, εντούτοις, ότι είναι χρήσιμο ή ρεαλιστικό να απαιτηθεί ένας ενιαίος κοινωνικός διάλογος για να καλύψει όλους τους τομείς της εκπαίδευσης στην ΕΕ. Θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο να συγκεντρωθεί η κατάλληλη αντιπροσώπευση εργοδοτών για τις προσχολικές εγκαταστάσεις, τα σχολεία, τα πανεπιστήμια, την επαγγελματική κατάρτιση και τα ιδρύματα της δια βίου μάθησης.

Τα συνδικάτα είναι μια κατευθυντήρια δύναμη

Διακρίνω μεγαλύτερες ευκαιρίες, εάν συγκεντρωθούμε για να αρχίσουμε έναν τομεακό κοινωνικό διάλογο για την υποχρεωτική και την ανώτερη εκπαίδευση, όπου έχουμε να κάνουμε κατά το μεγαλύτερο μέρος με εργοδότες δημόσιου τομέα. Οι άλλοι τομείς της εκπαίδευσης θα μπορούσαν να ακολουθήσουν αργότερα. Το πλεονέκτημά μας ως συνδικάτων εκπαίδευσης είναι ότι οργανωνόμαστε καλά σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Είμαστε η κατευθυντήρια δύναμη σε αυτήν την διαδικασία που, χάρη στο συντονισμό και τις οδηγίες που παρέχονται από την ETUCE και τον Γενικό Γραμματέα της Martin Römer, έχει κάνει ήδη ιδιαίτερη πρόοδο. Οι τροχοί έχουν τεθεί σε κίνηση και το τραίνο μπορεί μετά βίας να σταματήσει τώρα. Είμαι πολύ αισιόδοξη για το ότι θα έχουμε έναν τομεακό κοινωνικό διάλογο για την εκπαίδευση στην ΕΕ μέσα στο εγγύς μέλλον.

“Η ΕΕ έχει αναγνωρίσει ότι η εκπαίδευση είναι τώρα ένας βασικός παράγοντας στη μελλοντική ανάπτυξη της Ευρώπης και έχει εγκρίνει πρόσφατα μια σειρά πρωτοβουλιών και προγραμμάτων για την εκπαιδευτική πολιτική.”

SINDIKAT RADNIKA U PREDŠKOLSKOM
ODGOJU I OBRAZOVANJU HRVATSKE

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ TUWPSEC ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΕ

Božena Strugar, Πρόεδρος του Συνδικάτου Εργαζομένων στην Προ-Σχολική Εκπαίδευση της Κροατίας, TUWPSEC

Από το 2004, η Κροατία είναι υποψήφια χώρα για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η επίσημη έναρξη των διαπραγματεύσεων για την ένταξη άρχισε στις 3 Οκτωβρίου 2005. Όσον αφορά στην εκπαίδευση, η χώρα εργάζεται αυτήν την περίοδο για την απόκτηση της απαραίτητης ικανότητας για εφαρμογή, ώστε να συμμετέχει αποτελεσματικά στα κοινοτικά προγράμματα στον τομέα αυτό.

Το ισχύον εκπαιδευτικό σύστημα στην Κροατία

Προσχολική εκπαίδευση: Τα παιδιά στην Κροατία μπορούν να αρχίσουν να παρακολουθούν παιδικό σταθμό από ενός έτους. Είναι, εντούτοις, δυνατό να παρακολουθήσει κάποιο παιδί τον παιδικό σταθμό από την ηλικία των έξι μηνών. Τα παιδιά, που δεν παρακολουθούν από πολύ νεαρή ηλικία, αρχίζουν κανονικά τον

παιδικό σταθμό στην ηλικία των πέντε ετών, ενώ αυτή τη στιγμή οι τοπικές αρχές πρέπει να παρέχουν προσχολικές υπηρεσίες.

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Από την ηλικία των 6 ετών τα παιδιά πρέπει να παρακολουθήσουν το σχολείο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά μπορούν να γίνουν εξαιρέσεις για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση διάρκειας οκτώ ετών είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά στην Κροατία.

Δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Μετά από το σχολείο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης οι μαθητές της Κροατίας μπορούν να επιλέξουν μεταξύ τριών τύπων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης:

- Τεχνική εκπαίδευση: ένα έως τέσσερα έτη
- Επαγγελματική εκπαίδευση: τέσσερα έτη
- Ακαδημαϊκή εκπαίδευση: τέσσερα έτη

Τριτοβάθμια εκπαίδευση: Οι φοιτητές του πανεπιστημίου σπουδάζουν πέντε χρόνια για να αποκτήσουν έναν μεταπτυχιακό τίτλο. Η Διαδικασία της Μπολόνιας στην Κροατία εφαρμόστηκε κατά την περίοδο 2003 - 2006: «Το πρόγραμμα εκπαίδευσης διαιρείται σε τρεις κύκλους: ο 1ος κύκλος διαρκεί τρία έως τέσσερα έτη και οδηγεί στον τίτλο του *prvostupnik/prvostupnica* (πρώτο πτυχίο). Ο 2ος κύκλος διαρκεί κανονικά ένα ή δύο έτη και οδηγεί στους τίτλους *magistar/magistra struke* (μεταπτυχιακός τίτλος). Η πλειοψηφία των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υιοθέτησε το πρότυπο 3+2, και μόνο λίγα υιοθέτησαν το πρότυπο 4+1.»¹

Εκπαίδευση για τους ενήλικους: Η εκπαίδευση για τους ενήλικους αφορά στους ανθρώπους που δεν παρακολούθησαν ή δεν ολοκλήρωσαν την πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια ή την τριτοβάθμια εκπαίδευση και σε εκείνους που θέλουν να αποκτήσουν νέα προσόντα, ή απλώς για όσους θέλουν να κάνουν περαιτέρω σπουδές.

Πώς βλέπει η ένωση TUWPSEC το εκπαιδευτικό σύστημα στην Κροατία:

Το γενικό εκπαιδευτικό σύστημα στην Κροατία είναι καλό. Αλλά η προσέγγισή μας σ' αυτό και η διαδικασία της εκπαίδευσης θα μπορούσαν να είναι καλύτερες. Οι σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών/σπουδαστών πρέπει να βελτιωθούν. Τα μικρά παιδιά, οι έφηβοι, ακόμη και οι ενήλικοι χρειάζονται την προσοχή, τις φιλίες και τη γονική αγάπη. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να το γνωρίζει αυτό και να συμπεριφέρεται ανάλογα. Η ανθρώπινη σχέση αποτελεί τη βάση και τη θεμελιώδη προϋπόθεση για μια καλή εκπαίδευση. Για να εκπληρώσει αυτόν τον ρόλο κατάλληλα, ένας εκπαιδευτικός πρέπει να κατέχει τα σωστά παιδαγωγικά, διδακτικά και επικοινωνιακά προσόντα. Αυτό απαιτεί την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, με πρόσβαση στα υψηλότερα ακαδημαϊκά πτυχία και κατάρτιση στην επικοινωνία.

Ακόμα κι αν τα εκπαιδευτικά προγράμματα της Κροατίας είναι καλά, πρέπει να τα βελτιώσουμε ακόμα: η εκπαίδευση είναι μια διαδικασία που χρειάζεται μια σταθερή ροή νέου περιεχομένου. Ο εκπαιδευτικός είναι το επίκεντρο σε αυτήν τη διαδικασία και στέκεται ως στυλοβάτης, αρμόδιος για τη δημιουργία νέων δυνατοτήτων και επιλογών για τους σπουδαστές, και τους δίνει με αυτές τις ενέργειες την ευκαιρία να αναδείξουν την ανεξάρτητη γνώση τους.

¹ http://www.eurydice.org/ressources/eurydice/pdf/085DN/085_HR_EN.pdf

Πώς θα έπρεπε η εκπαίδευση να θεωρηθεί στην ΕΕ;

Το εκπαιδευτικό σύστημα είναι το σημαντικότερο στοιχείο σε κάθε κράτος μέλος. Η ΕΕ πρέπει να βάλει την εκπαίδευση στην πρώτη γραμμή και να σιγουρευτεί ότι παρέχει:

- Ίση εκπαίδευση για όλους
- Εκπαίδευση καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής - δια βίου μάθηση
- Ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα σπουδών για όλους στην Ευρώπη

Αυτό απαιτεί ότι όλα τα κράτη στην Ευρώπη συνειδητοποιούν ότι πρέπει να εργαστούμε προς έναν κοινό στόχο. Αυτό δεν σημαίνει ότι όλη η εκπαίδευση στην Ευρώπη πρέπει να είναι ίδια: κάθε κράτος πρέπει να προαγάγει εκπαιδευτικά συστήματα βασισμένα στον πολιτισμό, τις παραδόσεις και τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματά τους. Αλλά πρέπει να δημιουργήσουμε μια ευρωπαϊκή συνείδηση, η οποία θα μας επιτρέψει να θεωρούμε τους εαυτούς μας ως «μορφωμένους» Ευρωπαίους πολίτες.

«... όλα τα κράτη στην Ευρώπη συνειδητοποιούν ότι πρέπει να εργαστούμε προς έναν κοινό στόχο.»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ - ΜΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΔΥΝΑΜΗ Της ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

José Campos, Γενικός Γραμματέας της FECCOO, Ισπανία

Οι συνταγματικές συνθήκες (constitutional treaties) και τα συντάγματα των εθνών-κρατών χρησιμοποιήθηκαν για να δαμάσουν τη βιομηχανική κεφαλαιοκρατία στον 19ο και 20ο αιώνα, και οδήγησαν στα σημερινά κοινωνικά κράτη κοινωνικής πρόνοιας, που έχουν επαινεθεί πολύ και έχουν γίνει αντικείμενο υπεράσπισης. Οι συνταγματικές συνθήκες, όπως αυτή της ΕΕ, με ένα πολυεθνικό και πολύ-κρατικό πεδίο δράσης είναι, κατά την άποψή μας, τα μόνα όργανα που μπορούν πραγματικά να δαμάσουν τον καπιταλισμό της παγκοσμιοποίησης και να καθιερώσουν υπερεθνικά δικαιώματα και πρότυπα. Από την άλλη πλευρά, αιτήματα συνδικάτων, όπως η συνοχή, ο μη αποκλεισμός, η δημοκρατία, η ασφάλεια, η συμμετοχή, η πολιτική δράση, η πρόοδος στα κοινωνικά δικαιώματα, η ελευθερία, κ.λπ. μπορούν μόνο να προβληθούν κάτω από την ασφάλεια που παρέχεται από κοινά πρότυπα.

Η FECCOO έχει προσφέρει την υποστήριξή της στο σχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος απαιτώντας ειδικά έναν νομικά δεσμευτικό Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Όσον αφορά στο κείμενο της Συνταγματικής Συνθήκης, αξίζει να σημειωθεί ότι το περιεχόμενό του έχει αλλοιωθεί κατά ένα μεγάλο μέρος μέσα από τους περιορισμούς στην κοινή εξωτερική πολιτική και με την καθυστέρηση δέκα ετών στην υιοθέτηση μιας διαδικασίας λήψης αποφάσεων βασισμένης στην απαραίτητη πλειοψηφία. Η FECCOO, όπως και άλλα μέλη του Ευρωπαϊκού Συνδικαλιστικού Κινήματος, θα αντιτάξει μια συνταγματική «μίνι-συνθήκη» που μπορεί να υποτιμήσει τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Σε μία εποχή που έχει υπερνικηθεί η κρίση που είχε παραλύσει την ΕΕ - αν και όχι με έναν πολύ λαμπρό τρόπο - η Διακυβερνητική Διάσκεψη (IGC) πρέπει να στηριχθεί σε

μια εξουσιοδότηση από τη Σύνοδο Κορυφής των Βρυξελλών, κάτι που δεν είναι ένας εύκολος στόχος. Και το CCOO και η UGT απαιτούν μια επίσημη διαδικασία διαβούλευσης με την Ισπανική κυβέρνηση, ενώ και οι δύο οργανώσεις υποστηρίζουν τις απαιτήσεις της ETUC στην Ευρώπη. Κατά αυτόν τον τρόπο, θα ελέγξουμε την εργασία που γίνεται στην IGC και θα αναλύσουμε τα αποτελέσματα με μεγαλύτερη γνώση και λεπτομερέστερα.

Στην Ισπανία γνωρίζουμε καλά τι συνεπάγεται ο αντίκτυπος των ευρωπαϊκών πολιτικών, δεδομένου ότι έχουμε περάσει από μια πολύ γρήγορη αλλαγή, που εν μέρει οφείλεται στην αλληλεγγύη της Ευρώπης και της προσέγγισης των πολιτικών για την εκπαίδευση, την υγεία και τα κοινωνικά δικαιώματα σε Ευρωπαϊκό πλαίσιο, καθώς επίσης και τις αδιάλειπτες προσπάθειες των συνδικάτων, όπως το CCOO, που ενεργούν ως βασικοί κοινωνικοί εταίροι. Εξετάζουμε αυτή τη στιγμή νομοθετικές πρωτοβουλίες, όπως ο γάμος μεταξύ συντρόφων του ίδιου φύλου ή ο νόμος για την ισότητα, οι οποίες βρίσκονται ήδη σε προτεραιότητα για τη νομοθεσία άλλων γειτονικών χωρών.

Ομοίως, έχουμε περάσει από πολύ γρήγορες αλλαγές στην εκπαίδευση. Είμαστε ένα παράδειγμα για το πώς η γενικευμένη εκπαίδευση, η εξέλιξη στη βασική κατάρτιση, η επέκταση του δικαιώματος στην εκπαίδευση και μια καλύτερη και εκτενέστερη επαγγελματική κατάρτιση έχουν ασκήσει επίδραση στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, καθώς επίσης και στην ανάπτυξη της ανεκτικότητας και άλλων αξιών των πλουραλιστικών και δημοκρατικών κοινωνιών.

Ως συνδικάτα επαγγελματιών από κάθε επίπεδο του τομέα της εκπαίδευσης, ανησυχούμε ιδιαίτερα για τον ηγετικό ρόλο του επαγγέλματος των εκπαιδευτικών και του άλλου εκπαιδευτικού προσωπικού ως φορέων πολιτισμού και ως βάσης της εκπαίδευσης των πολιτών που συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία. Οικοδομούμε την Ευρώπη με την αμοιβαία γνώση και την επαφή του ενός με τον άλλον. Αυτό είναι ένας στόχος που εκτελείται από όλα τα κέντρα εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Από αυτή την άποψη, θεωρούμε ως ένα θέμα προτεραιότητας το να δώσουμε προσοχή σε μια καλή ποιότητα της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών και της αρχικής και ενδο-υπηρεσιακής επιμόρφωσης, στις συνθήκες εργασίας των εκπαιδευτικών και στον σεβασμό και την αναγνώριση του επαγγέλματος των εκπαιδευτικών στην κοινωνία. Τους τελευταίους μήνες της παρούσας κυβέρνησης η FECCOO έχει συνεχίσει να λειτουργεί αδιαλείπτως στην Ισπανία για να επιτύχει ικανοποιητικές συμφωνίες για τα δικαιώματα των εκπαιδευτικών ως ένα ζήτημα προτεραιότητας για την εξασφάλιση των συνθηκών εργασίας των επαγγελματιών στον τομέα της εκπαίδευσης.

Καθώς αντιμετωπίζουμε τις προκλήσεις της κοινωνίας της γνώσης και των νέων πλαισίων στα οποία οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναπτύξουν δραστηριότητες, είναι απαραίτητο να εξεταστούν παράγοντες που φαίνονται αποφασιστικοί για μας, ώστε να αναγνωρίσουν την αξία της εκπαίδευσης και των επαγγελματιών της στην κοινωνία. Πρόσθετη προσοχή πρέπει να δοθεί στην αρχική και συνεχιζόμενη κατάρτιση για τους επαγγελματίες στον τομέα της εκπαίδευσης, με την προσπάθεια επαναπροσδιορισμού των επαγγελματικών δεξιοτήτων. Το να δώσουμε προσοχή στον τομέα της εκπαίδευσης σημαίνει να ασχοληθούμε με τους ψυχο-κοινωνικούς παράγοντες, τις συνθήκες εργασίας και την εκτίμηση για το επάγγελμα, τις νέες συνθήκες εργασίας, την ευθύνη του σχολείου, το προφίλ των κέντρων εκπαίδευσης, κ.λπ.

Ως συνδικάτα στον τομέα της εκπαίδευσης εργαζόμαστε για να βελτιώσουμε την εκπαίδευση συνολικά, καθώς επίσης και στις κοινότητές μας. Στην Ισπανία, η FECCOO και η FETE-UGT έχουν προβάλει την ανάγκη να συμπεριληφθούν σημαντικές συμφωνίες εκπαίδευσης, BYLAWS (τοπική νομοθεσία των Δημοτικών αρχών), στην ημερήσια διάταξη, και προσπαθούν να σημειώσουν πρόοδο στον κοινωνικό διάλογο. Στην Ευρώπη, υποστηρίζουμε τη δημιουργία ενός πλαισίου για τον κοινωνικό διάλογο, και ιδιαίτερα στο Ευρωπαϊκό Τμήμα για την Ανώτερη Εκπαίδευση, το οποίο θεωρούμε ως την πιο κατάλληλη φόρμουλα για την ήπειρό μας. Γενικά, υποστηρίζουμε την έγκριση της Διακήρυξης της ΕΙ σχετικά με την Επαγγελματική Ηθική, η οποία αναφέρει τις υποχρεώσεις που οι εκπαιδευτικοί έχουν αναλάβει όσον αφορά το επάγγελμα, τους σπουδαστές, τους συναδέλφους, τα κέντρα εκπαίδευσης και τις οικογένειες. Εντούτοις, αυτή η Διακήρυξη αναφέρεται επίσης στην υποχρέωση που η κοινωνία και η κοινότητα έχουν προς τους εκπαιδευτικούς.

Η κοινωνική Ευρώπη δεν θα γίνει μια πραγματικότητα χωρίς τη συμβολή του κινήματος των συνδικάτων. Γιατί η ΕΕ δεν είναι μόνο μια μεγάλη αγορά, αλλά είναι και η σημαντικότερη συγκέντρωση ανθρώπινου κεφαλαίου, που γνωρίζει καλά ότι η εργασία είναι ο πρωταρχικός πλούτος μιας χώρας, ο τύπος του πλούτου που αναγκάζει το άλλο - οικονομικό - κεφάλαιο να αυξηθεί υπό τη μορφή δικαιωμάτων. Για αυτόν τον λόγο, η ETUC όπως επίσης και εμείς τα Ευρωπαϊκά συνδικάτα από τον τομέα της εκπαίδευσης, γνωρίζουμε ότι αντιπροσωπεύουμε και καθοδηγούμε αυτόν τον πρωταρχικό πλούτο της Ευρώπης, για να ενισχύσουμε τις αξιώσεις του και για να ανοίξουμε τον δρόμο στα δικαιώματα με την κινητοποίηση των μελών μας και με τη σύναψη των συμφωνιών.

Για να προστεθεί η εκπαίδευση και η γνώση στις αξίες της Ευρώπης, εμείς οι επαγγελματίες της εκπαίδευσης και τα συνδικάτα μας θα πρέπει να διαδραματίσουμε έναν θεμελιώδη ρόλο.

“Χτίζουμε την Ευρώπη με την αμοιβαία γνώση και την επαφή του ενός με τον άλλο...”

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Birgitte Birkvad, Head of Office, Danish Teacher Trade Unions International

Η *Ευρωπαϊκή διάσταση* είναι μια φράση που χρησιμοποιείται συχνά μέσα «στο σύστημα της ΕΕ» και δείχνει ότι είναι δυνατό να επισημάνουμε κοινές αρχές και αξίες που θα διακρίνουν την Ευρώπη από τον υπόλοιπο κόσμο. Η *Ευρωπαϊκή διάσταση* θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τις διακρατικές πρωτοβουλίες που εξετάζουν θέματα που δεν εντάσσονται σαφώς μέσα στα πλαίσια της Συνθήκης, π.χ. τα εκπαιδευτικά συστήματα.

Μέσα στα πλαίσια της Διαδικασίας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης 2010, αποφασίστηκε από την Επιτροπή να εξεταστεί το πώς η *Ευρωπαϊκή διάσταση* θα μπορούσε να ενσωματωθεί στην εκπαίδευση και στη διδασκαλία των βασικών ικανοτήτων. Ο γενικός σκοπός ήταν να ανακαλυφθεί εάν και πώς η *Ευρωπαϊκή διάσταση* θα μπορούσε να είναι

μέρος της διδασκαλίας στα σχολεία της Ευρώπης. Έγινε στόχος της Ομάδας Εργασίας Β της Επιτροπής - της οποίας η ETUCE ήταν μέλος μαζί με τους αντιπροσώπους Κρατών Μελών και άλλους συμμετέχοντες - να ασχοληθεί με το θέμα. Έγινε πολύ γρήγορα αντιληπτό στα μέλη της ομάδας ότι «η Ευρωπαϊκή Διάσταση» ήταν κάθε άλλο παρά σωστά προσδιορισμένη. Για μερικούς η *Ευρωπαϊκή διάσταση* στη διδασκαλία είναι ένα θέμα ανάθεσης στους εκπαιδευτικούς του στόχου να κάνουν όλους τους μαθητές τους «ευτυχείς Ευρωπαίους πολίτες». Για άλλους θα μπορούσε να είναι ένα πολύ λεπτότερο θέμα σχετικό με τις κοινές αξίες και την κοινή ιστορία. Αλλά στην ομάδα εργασίας η συμφωνία που θα μπορούσε να επιτευχθεί ήταν ότι η *Ευρωπαϊκή διάσταση* συνδέεται σαφώς με την ενεργό πολιτική συμμετοχή.

Έχουν καταβληθεί προσπάθειες για να προσδιοριστεί η *Ευρωπαϊκή διάσταση* μέσα στο σύστημα της ΕΕ τα τελευταία 20 χρόνια. Αλλά σαφής προσδιορισμός δεν υπάρχει. Στην ομάδα εργασίας δύο εισηγήσεις κατατέθηκαν: Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (1988) και η Πράσινη Βίβλος σχετικά με την *Ευρωπαϊκή Διάσταση* στην Εκπαίδευση (1994). Και οι δύο παρουσιάζουν τον στόχο και τη στρατηγική για την *Ευρωπαϊκή διάσταση* στην εκπαίδευση, αλλά κανέναν προσδιορισμό της ίδιας της έννοιας. Η Πράσινη Βίβλος, για παράδειγμα, αναφέρεται στη «Ιδιότητα του Ευρωπαίου Πολίτη» (European Citizenship) που είναι βασισμένη στις «κοινές αξίες για αλληλο-εξάρτηση, δημοκρατία, ίσες ευκαιρίες και αμοιβαίο σεβασμό» των διαφορετικών πολιτιστικών και εθνικών ταυτοτήτων και στην εκπαίδευση των ανθρώπων «για τη δημοκρατία, για την πάλη ενάντια στην ανισότητα, για να είναι ανεκτικοί και να σέβονται τη διαφορετικότητα». Σε άλλες περιπτώσεις η *Ευρωπαϊκή διάσταση* έχει οριστεί ως «ένας κοινός πολιτικός πολιτισμός της δημοκρατίας». Μια ομάδα μελέτης της Επιτροπής σχετικά με την Εκπαίδευση και την Κατάρτιση τονίζει σε μια έκθεση του 1997 ότι η *Ευρωπαϊκή διάσταση* θα μπορούσε να προσδιοριστεί ως ένα σύνολο θεμελιωδών αξιών που αποτελούν τη βάση μιας κοινής Ευρωπαϊκής ανάπτυξης: *Ανθρώπινα δικαιώματα/ανθρώπινη αξιοπρέπεια, θεμελιώδεις ελευθερίες, δημοκρατική νομιμότητα, ειρήνη και απόρριψη της βίας, σεβασμός των άλλων, πνεύμα αλληλεγγύης, δίκαιη ανάπτυξη, ίσες ευκαιρίες, αρχή της λογικής σκέψης/η ηθική του προφανούς και της απόδειξης, διατήρηση του οικοσυστήματος, προσωπική ευθύνη*. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι αυτές είναι αξίες που οι πολιτικοί θα επιθυμούσαν να δουν ως κοινά Ευρωπαϊκά χαρακτηριστικά, και αναμφισβήτητα αυτές είναι αξίες που οι εκπαιδευτικοί προσπαθούν να ενσωματώσουν στη διδασκαλία τους. Οι αξίες συνδέονται πολύ με τις ιδέες του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη «Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη (citizenship)» και την «Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη». Όλα τα μεγάλα προγράμματα για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη νεολαία μπορούν να θεωρηθούν ως εργαλεία για να επιτύχουμε τους στόχους ή τις ιδέες της Ευρωπαϊκής Διάστασης.

Στην παρούσα φάση οι στόχοι γίνονται αντικείμενο προκλήσεων σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες. Ρατσισμός και ξενοφοβία εμφανίζονται στο πολιτικό τοπίο σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες και είναι γνωστό ότι η ευημερία και η δημοκρατία δεν εμφανίζονται από το πουθενά, αλλά είναι οφέλη που πρέπει να ληφθούν υπόψη και να γίνονται αντικείμενα φροντίδας σε καθημερινή βάση. Και, φυσικά, τα σχολεία μπορούν και θα συμβάλουν εκπαιδεύοντας τους μαθητές για να γίνουν ενεργοί και υπεύθυνοι πολίτες.

Οι εκπαιδευτικοί θα μπορούσαν να συμβάλουν ώστε να γίνει η δημοκρατία ένα ζωντανό και ένα ενεργό μέρος της καθημερινής ζωής στα σχολεία. Η δημοκρατία δεν είναι μια διανοητικώς επίκτητη ικανότητα, αλλά μαθαίνεται με την άσκηση της

δημοκρατίας στα πλαίσια της καθημερινής διδασκαλίας. Εάν οι νέοι άνθρωποι πρόκειται να μάθουν να πιστεύουν σε όλες τις προαναφερθείσες αξίες, πρέπει να διαπιστώσουν ότι τους ακούν και τους προσέχουν. Η συμμετοχή πρέπει «να ξεπληρωθεί». Μελέτες δείχνουν ότι οι νέοι που πιστεύουν έντονα στη δημοκρατία έχουν εκπαιδευθεί στη συμμετοχή και τις δημοκρατικές διαδικασίες καθ' όλη τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας τους και έχουν διαπιστώσει ότι τους προσέχουν.

Το έγγραφο της Επιτροπής για τη «Ευρωπαϊκή Διάσταση στις Βασικές Ικανότητες» προσδιορίζει την Ευρωπαϊκή διάσταση ως «μια πολιτιστική κατασκευή σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο»:

- *Η Ευρωπαϊκή διάσταση επιτρέπει να προσδιορίσει ο καθένας τον εαυτό του ως Ευρωπαίο, κάτι που παρέχει μια σειρά αντιλήψεων για τη ζωή σε μια οικογένεια, κοινότητα, περιοχή, έθνος, στην ΕΕ, οδηγώντας τελικά στην αντίληψη ότι είναι πολίτης του κόσμου.*

- *Κοινωνικά σημαίνει να ζούμε σε ένα ευρωπαϊκό σπίτι που είναι βασισμένο στη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευθύνη για μια ειρηνική και βιώσιμη ανάπτυξη του κόσμου.*

- *Πολιτιστικά σημαίνει τη δημιουργία, τη συντήρηση, την ανταλλαγή και την απόλαυση μιας διαφορετικής, ζωτικής σημασίας και πλούσιας κληρονομιάς από άποψη περιβάλλοντος, αρχιτεκτονικής, μουσικής, λογοτεχνίας και εικαστικών.*

Αυτό έχει φυσικά νόημα για τους εκπαιδευτικούς. Το να εκπαιδεύει κανείς τους νέους στις παγκόσμιες πραγματικότητες του μέλλοντος περιλαμβάνει την πολιτιστική συνειδητοποίηση και την πολιτιστική βασική εκπαίδευση. Και η πραγματικότητα είναι ότι η *Ευρωπαϊκή διάσταση* είναι περισσότερο από μια κοινή αγορά. Αξίζει τον κόπο να αγωνιστεί κανείς για το ευρωπαϊκό κοινωνικό πρότυπο. Τα μέλη των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συνδικάτων μπορούν να συμβάλουν σε μια κοινωνική Ευρώπη διασφαλίζοντας ότι οι μελλοντικές γενιές θα γνωρίζουν την κοινή Ευρωπαϊκή ιστορία. Ότι οι νέοι άνθρωποι γνωρίζουν ότι η ειρήνη και η ευημερία της Ευρώπης αναπτύχθηκαν μέσω των καταστρεπτικών πολέμων, αλλά ότι μαζί με τους πολέμους η διαδεδομένη πολιτιστική ανταλλαγή πραγματοποιήθηκε διαχρονικά. Έχουμε μάθει ο ένας από τον άλλο καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας.

Ένας τρόπος εξέτασης της ΕΕ είναι να τη δει κανείς ως ένα πλαίσιο για την πολιτιστική ανταλλαγή και ένα φόρουμ για συζήτηση που τελικά αποτρέπει τις συγκρούσεις. Η αυριανή ευημερία απαιτεί νέες δεξιότητες, νέους τρόπους συνεργασίας καθώς και πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συμβάλουν στη διαδικασία με το να καταστήσουν ενήμερους τους σπουδαστές τους σχετικά με το ιστορικό και πολιτιστικό υπόβαθρο για την ιδέα «του Ευρωπαϊκού Σπιτιού».

Ποιες αξίες θα έπρεπε να επικρατούν στην Ευρώπη; Οι δυνάμεις αγοράς ή η αλληλεγγύη και η κοινωνική συνοχή; Ως πολίτες στην Ευρώπη οι εκπαιδευτικοί πρέπει επίσης να υιοθετήσουν μια στάση. Πρέπει να πιστέψουμε βαθιά πως ό,τι πετύχαμε στη σύγχρονη Ευρώπη προέρχεται από τις δεξιότητες και τη γνώση που αποκτήθηκαν μέσω της συστηματικής εκπαίδευσης για όλους. Έτσι, η συμβολή του εκπαιδευτικού στην «Ευρωπαϊκή Διάσταση» είναι να εξασφαλίσει ότι οι μαθητές του έχουν γνώση, δεξιότητες και συμπεριφορές σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, επειδή πιστεύουμε ότι η σταθερότητα και η ευημερία είναι τα παιδιά της γνώσης.

“Τα σχολεία μπορούν και θα συμβάλουν εκπαιδεύοντας τους μαθητές για να γίνουν ενεργοί και υπεύθυνοι πολίτες...”

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΩΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ - Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Dorota Obidniak, Συντονίστρια Διεθνούς Συνεργασίας και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, ZNP, Πολωνία

Πρόσφατα, η Πολωνία γνώρισε μια σύγκρουση, την οποία ένας διακεκριμένος Πολωνός δημοσιογράφος και συγγραφέας αποκάλεσε: «σύγκρουση των κοινωνιών - διαφωνία της αδιαλλαξίας και του τοπικιστικού πνεύματος ενάντια σε μια ανοιχτόμυαλη προσέγγιση του συμβιβασμού και της κατανόησης.» Επίσης δήλωσε ότι «έχει γίνει όλο και περισσότερο προφανές ότι η έκβαση της προσπάθειας μεταξύ αυτών των δύο θα διαμορφώσει την κοινωνική, πολιτική και οικονομική ζωή για τα επόμενα έτη.» Αυτή η σύγκρουση δεν αφορά μόνο την Πολωνία. Μπορούμε να τη δούμε σε όλα τα μέρη του κόσμου. Μπορούμε να δηλώσουμε, εντούτοις, ότι, στις χώρες όπου το οικονομικό και πολιτικό σύστημα υποβάλλεται σε μετασχηματισμό, ο κίνδυνος της κοινωνίας που γίνεται αδιάλλακτη είναι υψηλότερος απ' ό,τι σε άλλες χώρες. Μπορεί να γίνει μια μεγάλη απειλή για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πιθανότητα της μετατροπής σε μια αδιάλλακτη/στενόμυαλη κοινωνία έχει αυξηθεί εντυπωσιακά στην Πολωνία, όπου τα σχολεία έχουν αναμειχθεί στη σύγκρουση αυτών των δύο οραμάτων. Ο πρώην Υπουργός Παιδείας, ο ηγέτης του ακρο-δεξιού και εθνικιστικού κόμματος και αντίπαλος στην ιδέα της προσχώρησης της Πολωνίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο κ. Roman Giertych, έχει κάνει την εκπαίδευση έναν από τους παράγοντες στη σύγκρουση αυτή. Άρχισε με τη θεαματική απόλυση του Προέδρου του Εθνικού Κέντρου Κατάρτισης Εκπαιδευτικών, ενός μοναδικού οργανισμού που έχει σχεδιάσει εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις και έχει κάνει δημοφιλείς πολλές νέες ιδέες στην εκπαίδευση, πρόβαλε την ενεργό Ευρωπαϊκή Ιδιότητα του Πολίτη, κατηύθυνε πολλά διεθνή προγράμματα και συνεργάστηκε με το Συμβούλιο της Ευρώπης. Ο Πρόεδρος του Κέντρου απολύθηκε επειδή εξέδωσε το Εγχειρίδιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη Διδασκαλία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ένα από τα 50 κεφάλαιά του διαπραγματεύεται απαγόρευση της διάκρισης με τη δικαιολογία του σεξουαλικού προσανατολισμού. Αν και χρησιμοποιείται από τους δασκάλους σε 19 χώρες, το Εγχειρίδιο έχει απαγορευθεί στην Πολωνία ως παράδειγμα ομοφυλοφιλικής προπαγάνδας. Ακόμα κι αν το Δικαστήριο δήλωσε ότι η απόλυση παραβιάζει και το πολωνικό και το διεθνές δίκαιο, δεν του επιτράπη να επιστρέψει στη δουλειά του και η απόφαση σχετικά με το Εγχειρίδιο δεν έχει αποσυρθεί.

Στην πρώτη του χρονιά στην εξουσία, ο Υπουργός έδωσε 100 συνεντεύξεις τύπου στις οποίες αποκάλυψε 35 ιδέες του. Μεταξύ τους υπήρχαν τέτοιες ανοησίες όπως:

- τάξεις/μαθήματα για τον πατριωτισμό
- εξέταση λυκείου matura (τελική εξέταση μετά από το λύκειο) στα θρησκευτικά
- καθιέρωση μιας ημέρας για τη ζωή, που στην πραγματικότητα είναι μέρα εναντίον της έκτρωσης
- οι ενοχλητικοί μαθητές να βρίσκονται κάτω από την πρόσθετη επίβλεψη σε ειδικά σχολεία
- οι εκπαιδευτικοί να αναφέρουν τους απείθαρχους μαθητές στην αστυνομία
- οι εκπαιδευτικοί να στερούνται την επιλογή εγχειριδίων
- να τηρείται αρχείο των εγκύων μαθητριών, και
- χάρη σ' έναν νέο νόμο, προάγονται 50.000 μαθητές που απέτυχαν στην τελική εξέταση του λυκείου μετά από την ολοκλήρωση της εξέτασης.

Οι περισσότερες από τις ιδέες του Υπουργού ήταν απολύτως ανόητες, καθώς επίσης και επιβλαβείς. Διαιώνιζαν τα στερεότυπα, αναφέρονταν στις χειρότερες πρακτικές και συχνά παραβίαζαν τον νόμο. Μερικές απ' αυτές τέθηκαν σε ισχύ παρά τη σαφή διαμαρτυρία του εκπαιδευτικού κατεστημένου με την Ένωση των Πολωνών Εκπαιδευτικών» ανάμεσά τους. Δεν είναι δύσκολο να σημειωθεί ότι το σχολείο του Giertych έχει έναν πολύ σαφή χαρακτήρα - είναι ένα περιοριστικό σχολείο. Είναι ένα σχολείο όπου η διαφορετικότητα πρόκειται να αντικατασταθεί από τα καθολικά δόγματα. Είναι ένα σχολείο όπου δεν υπάρχει καμία θέση για τα παιδιά με προβλήματα που χρειάζονται μεγαλύτερη υποστήριξη. Είναι ένα σχολείο όπου δεν υπάρχει καμία θέση για την προώθηση των Ευρωπαϊκών ιδεών. Ο Υπουργός ήταν αντίθετος σε προγράμματα, όπως ένα κοινό εγχειρίδιο της Ευρωπαϊκής ιστορίας.

Η απομάκρυνση του Roman Giertych δεν οδήγησε σε αλλαγή του οράματος της εκπαιδευτικής πολιτικής, επειδή οι λόγοι για την απόλυσή του δεν ήταν οι απόψεις του σχετικά με τα σχολικά προβλήματα. Οι ενέργειες του προηγούμενου Υπουργού διαίρεσαν τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς, την κοινή γνώμη και αποδυνάμωσαν τη θέληση να συνεχιστούν οι μεταρρυθμίσεις. Εκατοντάδες πρωτοβουλιών που αναλήφθηκαν από τα σχολεία πριν και μετά από την προσχώρηση της Πολωνίας στην ΕΕ, καθώς επίσης και η αλλαγή στην προσέγγιση για την εκπαίδευση του πολίτη, που δημιουργεί τη συνεργασία μεταξύ μαθητών, εκπαιδευτικών και γονέων, η οικοδόμηση σχολικής αυτονομίας, που αναπτύσσουν τις βασικές δεξιότητες, έχουν σταματήσει. Αντιπρόσωποι της κυβέρνησης γελοιοποιήθηκαν με αφορμή αυτές τις πρωτοβουλίες σε δημόσιες διασκέψεις, ενώ αγνόησαν τις δημόσιες διαμαρτυρίες ενάντια στις αποφάσεις του Υπουργού.

Το σχολείο που δημιουργείται σήμερα δεν θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις σύγχρονες προκλήσεις. Όπως δηλώνει η κυρία Magdalena Środa - καθηγήτρια φιλοσοφίας και προϊσταμένη του Γραφείου Ισότητας Ανδρών και Γυναικών στην Κυβέρνηση (2004-2005) - αυτό διαιωνίζει την συμπεριφορά που η ίδια αποκαλεί: (...) *πολιτικό εκπαιδευτικό νιχιλισμό. Το Πολωνικό σχολείο δεν διδάσκει την πολιτική συμπεριφορά ή την πολιτική κριτική, δεν δίνει τη δυνατότητα να λειτουργήσει κανείς στο δημόσιο τομέα και να τον ελέγχει, και δεν προσπαθεί να οδηγήσει τους μαθητές στη συνήθεια της δημιουργικότητας και της αυτο-διαχείρισης. Οι νέοι είναι εγκλωβισμένοι μεταξύ των φτωχών μαθημάτων της κατάρτισης και του πνεύματος του πατριωτισμού*

που έρχεται κατ' ευθείαν από το 19ο αιώνα. (...) Δεν έχουμε κανέναν λόγο να θεωρήσουμε ότι το κενό του δημόσιου τομέα θα γεμίσει με τις πρωτοβουλίες πολιτών στο κοντινό μέλλον (...).²

Οι Πολωνοί εκπαιδευτικοί είναι σε μια πολύ δύσκολη κατάσταση. Είναι χαμένοι και απροετοίμαστοι για τη συζήτηση σχετικά με τη μορφή της κοινωνίας στο μέλλον, είναι εξαρτώμενοι από την τοπική οργάνωση, δεν είναι πάντα ενήμεροι για τα δικαιώματά τους, ούτε πάντα ικανοί να τα υπερασπιστούν. Παρ' όλες τις προσπάθειες της Ένωσης των Πολωνών Εκπαιδευτικών (πληροφορίες για ενέργειες και διαμαρτυρίες), δεν έχουμε κατορθώσει να επηρεάσουμε τη συμπεριφορά αυτής της επαγγελματικής ομάδας των περίπου 600 χιλιάδων εκπαιδευτικών. Οι προσπάθειες του ZNP επίσης αποδυναμώθηκαν σημαντικά από την κυβερνητική στάση απέναντι στους κοινωνικούς εταίρους, ο ρόλος των οποίων τα τελευταία χρόνια έχει περιθωριοποιηθεί. Μέρος της ευθύνης για αυτήν την κατάσταση αναλογεί στους ίδιους τους κοινωνικούς εταίρους. Μερικοί απ' αυτούς φροντίζουν περισσότερο για τα βραχυπρόθεσμα οφέλη στους όρους και τις διατάξεις παρά για την ευημερία της εκπαίδευσης. Και γι' αυτό είναι έτοιμοι να υποστηρίξουν τις πιο ατυχείς ιδέες της κυβέρνησης, εφόσον αυτές αποφέρουν έστω και ένα προσωρινό όφελος. Από αυτή τη στιγμή και μετά, όλες οι δηλώσεις που γίνονται στον διεθνή χώρο και η κατεύθυνση των εκπαιδευτικών πολιτικών, όπως τίθεται από τις Διεθνείς Συνομοσπονδίες, ακόμα κι αν συνήθιζαν να τις υποστηρίζουν, δεν σημαίνουν τίποτα γι' αυτούς. Μια τέτοια τοποθέτηση μερικών από τα συνδικάτα στην Πολωνία οδηγεί σε καταστάσεις στις οποίες το ZNP δρα συνήθως μόνο του και γίνεται ένας εύκολος στόχος για άγριες επιθέσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, η υποστήριξη των διεθνών οργανισμών και η επικριτική στάση τους απέναντι στην πολιτική της Πολωνικής Κυβέρνησης ήταν ύψιστης σημασίας. Συνειδητοποιούμε ότι αυτή η κατάσταση δεν υπάρχει μόνο στην επικράτεια της Πολωνίας και ότι μπορούμε να βρούμε παραδείγματα και σε άλλες χώρες της ΕΕ, κι έτσι σκεφτόμαστε ότι αυτό το ζήτημα χρειάζεται μια ανοικτή συζήτηση στο μέλλον.

Σε αυτήν την κατάσταση, μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις για τα συνδικάτα είναι η διερεύνηση τέτοιων λύσεων και μορφών εργασίας που θα καθιστούσαν αποτελεσματικότερη την οργάνωση για την υπεράσπιση της εκπαίδευσης και την ενίσχυση μιας απροκατάληπτης/ανοιχτόμουαλης κοινωνίας, καθώς και την προετοιμασία και ενίσχυση των εκπαιδευτικών, με τις φιλοδοξίες των οποίων αυτό το όραμα της εκπαίδευσης είναι πολύ στενά συνδεδεμένο. Ελπίζουμε ότι η εκστρατεία «Εκπαιδευτικοί για μια Κοινωνική Ευρώπη» θα μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε αυτές τις προκλήσεις.

“Μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις για τα συνδικάτα γίνεται η διερεύνηση τέτοιων λύσεων και μορφών εργασίας που θα καθιστούσαν αποτελεσματικότερη την οργάνωση για υπεράσπιση της εκπαίδευσης και ενίσχυση μιας απροκατάληπτης/ανοιχτόμουαλης κοινωνίας ”

---

² Jak powstał układ, Gazeta Wyborcza, 5 Σεπτεμβρίου 2007, σ. 20

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ UNSA EDUCATION ΣΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΩΝ ΕΙ/ΕΤΥΣΕ “ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ”

Patrick Gonthier, Γενικός Γραμματέας της 'UNSA(Εθνική Ένωση Αυτόνομων Συνδικάτων)-Εκπαίδευση' και Αντιπρόεδρος της ΕΙ

Μια διευρυμένη Ευρώπη ως πρωτοπόρος των δημοκρατικών αξιών, της ειρήνης και της ελευθερίας είναι επίσης μια πρόκληση. Η UNSA Education σχεδιάζει να υπερασπιστεί μια κοινωνική Ευρώπη που χτίζεται προς όφελος των πολιτών, λαμβάνοντας υπόψη τις υψηλές κοινωνικές απαιτήσεις που θα εξασφάλιζαν ένα υψηλό επίπεδο κοινωνικής προστασίας για κάθε Ευρωπαίο πολίτη, αναβαθμίζοντας με αυτόν τον τρόπο την Ευρώπη. Απαιτεί αύξηση και αλληλεγγύη στον πολιτικό και οικονομικό τομέα, όπου όλα τα κοινωνικά δικαιώματα αναγνωρίζονται. Από την εφαρμογή της Στρατηγικής της Λισσαβόνας το 2000, τα εκπαιδευτικά συστήματα έχουν καταλάβει το προσκήνιο στις Ευρωπαϊκές κοινωνικές και οικονομικές πολιτικές. Το να γίνουν τα εκπαιδευτικά συστήματα σημείο αναφοράς για ποιότητα στον κόσμο και η επένδυση στην έρευνα και την καινοτομία είναι αναντίρρητα αναπόφευκτοι στόχοι. Ακόμα, μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, και πιο συγκεκριμένα η κοινωνική Ευρώπη, είναι αυτή της πολιτικής των ίσων ευκαιριών μέσω του εκδημοκρατισμού του σχολείου. Η UNSA Education θεωρεί ότι το να δίνουμε σε όλους στους νέους κάθε ευκαιρία να πετύχουν και να ενσωματωθούν στην κοινωνία και τον κόσμο της εργασίας είναι ένα καθήκον. Το σχολείο πρέπει να προετοιμάσει τον καθένα για την ιδιότητά του ως πολίτη. Πρέπει να είναι ο χώρος για τη διαμόρφωση του νέου πολίτη, για την εκμάθηση του «ζω μαζί.»

Η UNSA Education υπερασπίζεται μια Ευρώπη της διαφάνειας και της κινητικότητας που πρέπει να στηριχθεί στην αμοιβαία αναγνώριση των προσόντων και των δεξιοτήτων που αποκτώνται στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης είτε είναι επίσημα, άτυπα είτε μη-επίσημα. Αλλά για την UNSA Education, η ενθάρρυνση για κινητικότητα πρέπει να συμβαδίζει με την εξασφάλιση της σταδιοδρομίας και πρέπει να ληφθούν μέτρα συμβουλευτικά και καθοδήγησης.

Ο αντίκτυπος της εφαρμογής μεθόδων του ιδιωτικού τομέα στον τομέα της εκπαίδευσης είναι μια όλο και περισσότερο αυξανόμενη ανησυχία σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Η UNSA Education είναι αντίθετη σε μια ισοπέδωση των συστημάτων κατάρτισης που θα οδηγούσαν σε ανταγωνιστικά εκπαιδευτικά συστήματα και θα συνεπάγονταν την αβεβαιότητα εργασίας για τους εκπαιδευτικούς. Σκοπεύει να μην φεισθεί καμίας προσπάθειας, ώστε η ποιότητα - παρά η αποδοτικότητα - της εκπαίδευσης να παραμένει ο κύριος στόχος.

Για αυτόν τον σκοπό, η UNSA Education απαιτεί οι δημόσιες υπηρεσίες να λαμβάνουν μέσα εναρμονισμένα και πόρους αντίστοιχους με τις φιλοδοξίες τους, ώστε να μειωθεί η αποτυχία και να παρασχεθούν γενική εκπαίδευση και προσόντα σε όλους. Η UNSA Education θεωρεί ότι η ποιότητα της ζωής των πολιτών εξαρτάται από τις δημόσιες υπηρεσίες (γενικού ενδιαφέροντος υπηρεσίες, γενικές υπηρεσίες οικονομικού συμφέροντος) που πρέπει να ικανοποιούν τις καθημερινές ανάγκες τους και που είναι αναπόφευκτες για την ευημερία τους. Η UNSA Education θεωρεί την καθολική

πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες θεμελιώδες δικαίωμα και στυλοβάτη του Ευρωπαϊκού κοινωνικού προτύπου.

“Η UNSA Education θεωρεί ότι το να δίνουμε σε όλους στους νέους κάθε ευκαιρία να πετύχουν και να ενσωματωθούν στην κοινωνία και τον κόσμο της εργασίας είναι ένα καθήκον.”